

СОВАЧОВ (СОВАЧІВ) Василь Якович (15(27). 06. 1876, м. Прилуки, нині Чернігівської обл. — 03. 05. 1924, с. Осмолода, нині Калуського р-ну Івано-Франківської обл.) — військовий лікар, громадський діяч. Племянник [М. Міхновського](#), чоловік [Г. Совачової](#). Доктор медицини (1912). Закінчив Прилуцьку чоловічу гімназію, Університет св. Володимира у Києві (1902). Під час навчання належав до «Молодої громади», очолював її, був заарештований. Працював лікарем у Волинській губ. та Вільно (нині Вільнюс), Каневі (нині місто Черкаського р-ну Черкаської обл.), Петрограді (нині Санкт-Петербург) та Москві. Під час російсько-японської війни 1904—05 та 1-ї світової війни служив військовим лікарем. Від 1917 — полковник Санітарного управління, згодом — санітарний інспектор Армії УНР. Зробив

вагомий внесок в організацію військово-медичної служби УНР та Українського Червоного хреста. Під час більшовицької окупації переїхав до Прилуччини, де організував народний університет, філію товариства «Просвіта». За Директорії — головноуповноважений Міністерства народного здоров'я й опікування, референт з санітарії. Згодом очолив Санітарне управління Армії УНР, працював у Головній управі Українського Червоного хреста. 1920 емігрував до Польщі, мешкав у Каліші, Тарнуві, Ченстохові. Надавав допомогу українським воякам, інтернованим у польських таборах, емігрантам, налагоджував санітарну справу у таборах, підготовку фельдшерів, медсестер і санітарів. Брав участь у діяльності Української демократичної хліборобської партії. Помер від висипного тифу, лікуючи місцеве населення.

Державний архів

ЦДАВО України. Ф. 1396; ЦДІАУ. Ф. 328, оп. 1, спр. 104, арк. 13—14; Ф. 581, оп. 1, спр. 28, арк. 1—63.

Рекомендована література

1. Д-р Василь Як. Совачів: [Некролог] // Нар. ілюстр. календар т-ва «Просвіта» на звичайний рік 1925. Річник 47. Л., 1924
2. Ротач О. Служили славі України (сторінки біографій подружжя Василя та Ганни Совачових) // Полтавська Петлюріана: [Число] 6: Мат. 7-х Петлюрівських читань. П., 2005
3. Ціборовський О. М. На варті здоров'я: Історія становлення соціальної медицини і охорони громадського здоров'я в Україні. К., 2010.

[О. М. Ціборовський](#), [О. П. Ротач](#)

Бібліографічний опис:

Совачов (Совачів) Василь Якович / О. М. Ціборовський, О. П. Ротач // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-890732>

2001–2026 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).